

BRIST PÅ KÄNDA OCH POPULÄRA REGIONPOLITIKER

SÖREN HOLMBERG

Sammanfattning

Hur väl känner skåningar till de regionråd och gruppledare som leder olika partiers verksamhet i regionfullmäktige och regionstyrelsen i Skåne? Och i vilken utsträckning uppskattar medborgarna sina regionpolitiker? Dessa två frågor fokuseras i följande kapitel. Forskning har visat att regionpolitiker vanligen hamnar i skymundan av ledande politiker i riksdag och regering. Regionpolitiker tenderar att vara föga kända och de brukar inte heller vara särskilt populära. Det gäller också de regionpolitiker som verkar i Skåne. I linje med tidigare studier har även den skånska befolkningen en begränsad kännedom om politikerna i den egna regionen. Några politiker är dock mer välkända än andra. Men dessa är samtidigt också minst populära. Hög kännedom går därmed inte alltid hand i hand med hög popularitet.

Valda politiker i Sverige behöver inte vara särskilt välkända bland väljare. Det är inte heller nödvändigt att de är speciellt populära. I en partibaserad demokrati som den svenska är det inte politikerna som står i centrum, utan partierna. Väljarna behöver känna till de olika partierna och vad de står för. Kännedom om vilka personer som företräder partierna är däremot sekundärt. Det svenska demokratiska systemet står och faller inte med hur kända och uppskattade olika ledande politiker är.

Istället är det de politiska partierna som sätter samman åsikts- och åtgärds paket kopplade till olika ideologiska visioner om framtiden. I de regelbundna återkommande valen väljer sedan folket mellan de olika paketen/partierna. Och så fungerar det i verkligheten. Svenska väljare åsiktsröstar på partier, inte på enskilda kandidater eller partiledare. Därefter arbetar partierna i valda församlingar för att försöka genomföra den politik som de har blivit valda på. Och som regel stödjer alla valda representanter lojalt sina partier. Partisammanhållningen vid voteringar brukar vara bra nära hundra procentig i Sverige. Eftersom svensk representativ demokrati inte är personbaserad utan istället mycket tydligt partibaserad, innebär det i teorin att vår typ av representativ demokrati ska kunna fungera väl även med okända politiker.

Samtidigt ska inte svenska politikernas blygsamma roll jämfört med partiernas tolkas som att våra folkvalda politiker är betydelselösa. Herbert Tingsten (1966) överdrev när han kallade riksdagsledamöterna för "röstboskap". Så nollställda är inte enskilda politiker i Sverige. De valda representanterna spelar en viss självständig

roll, och via sina partier kan de indirekt påverka vad som händer inom politiken. Därför är det inte utan betydelse om politikerna är kända och populära bland allmänheten. Partikännedom och stöd till partier är visserligen viktigast i svensk representativ demokrati, men därutöver kan det inte skada utan tvärtom vara en fördel om valda politiker även är välkända och uppskattade.

Som exempel kan nämnas två viktiga demokratiska processer som blir mer effektfulla om de folkvalda är mer kända bland allmänheten. För det första underlättas kontakter med medborgare liksom opinionsbildning. Människor lyssnar mer på en känd person än på en okänd. Välkända budbärare öppnar fler dörrar och tenderar att nå ut bättre. För det andra möjliggör kännedom ett personligt ansvarsutkrävande. Förtroendevalda som är mer eller mindre okända är svåra att ställa till svars. I den mån vi vill kunna utkräva ansvar inte enbart av partier utan också av enskilda representanter är politikerkännedom avgörande.

Alltså vill vi ha kända politiker. Det är bättre än att ha okända politiker, även i ett partibaserat representativt system som det svenska.

Men vi vill också gärna att våra folkvalda politiker skall vara uppskattade, inte bara kända. Måhända inte älskade av alla – någon kritisk distans bör det rimligen finnas – men i allt väsentligt någorlunda populära politiker och inte alltför uppenbart ogillade. Och det gäller speciellt bland det egna partiets väljare. Särdeles ogillade, ibland kanske till och med hatade politiker, är inte önskvärt i en demokrati. Väljare kan ogilla och vara starkt kritiska till motståndarpartiers politiker, men inte i så hög grad att vi närmar oss hat. Det är dysfunktionellt med hatade politiker i en civiliserad demokrati.

Vi önskar alltså att svenska politiker skall vara såväl kända som anständigt uppskattade bland medborgarna. Det är vår *normativa* hypotes. När det gäller populariteten förväntar vi oss inte finna några riktigt impopulära förtroendevalda, inte bland samtliga medborgare och speciellt inte bland politikernas egna väljare.

En andra önskvärd normativ hypotes är att det bör finnas ett positivt samband mellan våra två efterfrågade politikerkaraktäristika – att vara känd respektive att vara uppskattad. Förväntan är att kopplingen är sådan att kännedom och popularitet tenderar att gå hand i hand. Det innebär att ökad kännedom bör leda till ökad popularitet. Ju mer känd desto mer populär. Det bör observeras att vi här inte talar om ett förväntat empiriskt samband.¹ Vi talar istället om ett normativt förväntat samband. Med andra ord ett samband som vi önskar oss i en välfungerande demokrati. Motsatsen – att ju mer vi känner till en politiker desto sämre uppskattar vi vederbörande – är inte positivt för funktionaliteten i ett representativt system. En sådan politiker bör inte bli vald och i synnerhet inte bli omvald.

I det följande kommer vi att testa de båda normativa hypoteserna med utgångspunkt i SOM-institutets regionala mätningar av hur kända och populära ledande regionpolitiker är i Skåne. Totalt omfattar mätningarna ett 20-tal skånska regionpolitiker som har studerats under perioden 2004-2015. Sammanlagt har fem studier

genomförts åren 2004, 2006, 2008, 2011 och 2015.² I varje studie har åtta-tio ledande regionpolitiker omfrågats när det gäller kännedom respektive popularitet. Flera av regionpolitikerna har ingått i mer än en undersökning.

Undersökningsmetodikerna har varit densamma för samtliga fem studier. Ett antal ledande regionpolitiker i Region Skåne har valts ut och presenterats för de individer som har ingått i SOM-undersökningarnas urval. Politikerna har introducerats med endast för- och efternamn, medan information om partitillhörighet har utelämnats. De svarande har därefter ombetts att ange om de känner till de utvalda regionpolitikerna. Om svaret är ja har de svarande fått markera hur mycket de ogillar eller gillar de politiker som de har uppgivit att de känner till. Svarsskalan som har använts har elva värden som går mellan -5 (ogillar) till +5 (gillar). För att undvika decimaler i resultatredovisningen multipliceras resultatet med tio. Det innebär att popularitetsskalan kan variera mellan -50 (max ogillande) till +50 (max gillande).

Inga uppmuntrande resultat

Tidigare forskning kring svenska väljares kännedom om valda politiker visar att partiledare oftast är mycket välkända. En stor majoritet av väljarna känner till dem om de inte är purfäriska. Vissa statsråd – finans- och utrikesministrar – är också någorlunda kända bland folket. Men sedan blir det klart sämre. Kännedom om partiernas ledande politiker utöver partiledarna är sällan imponerande. Detsamma gäller för ledande lokal- och regionpolitiker.

Om man till äventyrs verkligen hoppas och tror på den önskade normativa hypotesen om välkända och populära politiker är utfallen av kännedom (tabell 1) och popularitet (tabell 2) en stor besvikelse. Skånska regionpolitiker är definitivt inte särskilt kända eller populära. Snarare tvärtom. De tenderar att vara okända och föga populära. Men det resultatet är ingen riktig överraskning. Vi har kunnat notera liknande resultat i tidigare mätningar i Skåne (Holmberg 2006, 2013). Skåningars kännedom och uppskattning av sina regionpolitiker är i allt väsentligt lika dålig idag som för tio år sedan när den första sydsvenska SOM-undersökningen gjordes. Genomsnittligt sett finns det ingen eller en obetydlig tendens till förbättring: det nedslående resultatet är i huvudsak det samma genom alla år.

Andelen skåningar som anger att de känner till någon av de studerade ledande regionpolitikerna är i genomsnitt låga 17 procent i de fem undersökningar som genomförts under åren 2004-2015. Kännedomen har i medeltal varit 16 procent år 2004, 17 procent 2006, 17 procent 2008, 15 procent 2011 och 18 procent 2015. Det finns med andra ord en stabilt låg kännedom om regionpolitiker genom alla år.³

Resultaten när det gäller populariteten är lika nedslående även om de inte är lika stabila. Den genomsnittliga uppskattningen för regionpolitikerna i de fem undersökningarna är -1 på en skala mellan -50 (alla ogillar politikern) till +50 (alla gillar politikern) – det vill säga en svag negativ övervikt.⁴ Medelpopulariteten har

varit -2 för 2004, +/- 0 2006, -4 år 2008, +1 2011 och -0 2015. Det förekommer alltså en viss variation, med en viss ökad popularitet över tid. Det extra låga resultatet för 2008 beror på att det då återfanns tre regionpolitiker som hade klart negativa popularitetsresultat i mätningen: Jerker Swanstein (M) med -11, Björn Söder (SD) med -8 och Rolf Tufvesson (KD) med -6.⁵

Tabell 1 Kännedom om ledande regionpolitiker i Skåne 2004-2015 (procent)

Politiker (parti)	Andel bland samtliga					Andel bland egna partiets sympatisörer				
	2004	2006	2008	2011	2015	2004	2006	2008	2011	2015
Henrik Fritzon (S)	-	-	-	-	35	-	-	-	-	46
Jerker Swanstein (M)	22	25	31	-	-	27	30	38	-	-
Uno Aldegren (S)	27	30	27	-	-	29	33	38	-	-
Pia Kinhult (M)	16	17	-	28	-	21	18	-	32	-
Anders Åkesson (MP)	-	-	12	15	19	-	-	10	15	15
Gilberg Tribo (L)	-	-	-	15	19	-	-	-	22	16
Rolf Tufvesson (KD)	-	-	18	-	-	-	-	28	-	-
Christine Axelsson (S)	16	17	-	-	-	18	19	-	-	-
Ingrid Lennerwald (S)	15	17	-	-	-	17	20	-	-	-
Patrik Jönsson (SD)	-	-	-	-	16	-	-	-	-	22
Vilmer Andersen (V)	14	15	12	13	-	13	12	15	29	-
Pontus Lindberg (M)	-	-	-	-	15	-	-	-	-	14
Berit Wirödal (KD)	14	14	-	-	-	24	20	-	-	-
Maria Sander-Schale (L)	13	14	13	-	-	15	14	15	-	-
Björn Söder (SD)	-	-	14	-	-	-	-	18	-	-
Birte Sandberg (C)	-	-	-	-	14	-	-	-	-	20
Anders Lindeberg (MP)	12	13	-	-	-	11	13	-	-	-
Birgitta Södertun (KD)	-	-	-	13	14	-	-	-	13	25
Sara Svensson (V)	-	-	-	-	13	-	-	-	-	14
Katarina Erlingsson (C)	12	12	12	12	-	17	19	14	22	-
Rickard Larsson (S)	-	-	-	11	-	-	-	-	15	-
Jens Leandersson (SD)	-	-	-	11	-	-	-	-	15	-

Kommentar: Frågan lyder: *Var skulle du personligen vilja placera några politiker i Skåne på nedanstående skala? Svarsskalan är 11-gradig och går från -5 till +5, där -5 står för *Ogillar starkt* och +5 för *Gillar starkt*. Svarspersonerna har även kunnat ange alternativet *Personen är okänd för mig*. Resultaten visar andelen svarspersoner som inte kryssar för "personen okänd för mig" och som kryssar för någon sympati på ogillar-gillarskalan. Procentbasen har definierats som samtliga svarspersoner i SOM-undersökningarna i Skåne. Partisympati har fastställts med utgångspunkt i en fråga om bästa parti.*

Källa: De sydsvenska SOM-undersökningarna 2004-2015.

Tabell 2 Regionpolitikens popularitet i Skåne 2004-2015 (medelvärde)

Politiker (parti)	Andel bland samtliga					Andel bland egna partiets sympatisörer				
	2004	2006	2008	2011	2015	2004	2006	2008	2011	2015
Henrik Fritzon (S)	-	-	-	-	0	-	-	-	-	+10
Jerker Swanstein (M)	-7	-2	-11	-	-	-1	+7	+2	-	-
Uno Aldegren (S)	-6	-4	-3	-	-	+4	+9	+7	-	-
Pia Kinshult (M)	0	+3	-	+2	-	+6	+11	-	+10	-
Anders Åkesson (MP)	-	-	-1	-1	+1	-	-	0	+12	+8
Gilberg Tribo (L)	-	-	-	+2	+1	-	-	-	+11	+8
Rolf Tufvesson (KD)	-	-	-6	-	-	-	-	-1	-	-
Christine Axelsson (S)	0	+1	-	-	-	+3	+6	-	-	-
Ingrid Lennerwald (S)	0	+1	-	-	-	+5	+8	-	-	-
Patrik Jönsson (SD)	-	-	-	-	-6	-	-	-	-	+12
Vilmer Andersen (V)	-3	-3	-1	0	-	+7	+2	+6	+4	-
Pontus Lindberg (M)	-	-	-	-	+1	-	-	-	-	+4
Berit Wirödal (KD)	-1	+2	-	-	-	+12	+9	-	-	-
Maria Sander-Schale (L)	0	+1	-1	-	-	+8	+6	+6	-	-
Björn Söder (SD)	-	-	-8	-	-	-	-	+12	-	-
Birte Sandberg (C)	-	-	-	-	+1	-	-	-	-	+7
Anders Lindeberg (MP)	-1	0	-	-	-	-1	+5	-	-	-
Birgitta Södertun (KD)	-	-	-	+4	+1	-	-	-	+13	*
Sara Svensson (V)	-	-	-	-	-2	-	-	-	-	*
Katarina Erlingson (C)	0	+1	+1	0	-	+14	+9	+19	+6	-
Rickard Larsson (S)	-	-	-	+4	-	-	-	-	+7	-
Jens Leandersson (SD)	-	-	-	-2	-	-	-	-	+22	-

Kommentar: Frågan lyder: *Var skulle du personligen vilja placera några politiker i Skåne på nedanstående skala?* Svarsskalan är 11-gradig och går från -5 till +5, där -5 står för *Ogillar starkt* och +5 för *Gillar starkt*. Resultaten i tabellen är medelvärden (multipliserade med 10) på den aktuella skalan. Partisympati har fastställts på samma sätt som i tabell 1. Medeltalen har beräknats bland dem som gjort en bedömning av respektive politiker. En asterisk (*) anger att antalet svars personer är för få för att resultatet ska vara statistiskt signifikant.

Källa: De sydsvenska SOM-undersökningarna 2004-2015.

Om vi studerar resultaten för enskilda regionpolitiker är det endast tre politiker som genom alla år har lyckas uppnå en kännedom på trettio procent eller mer bland samtliga svarande. De tre som nått överstiger gränsen är Henrik Fritzon (S) med 35 procent år 2015, Jerker Swanstein (M) med 31 procent 2008 och Uno Aldegren (S) med 30 procent 2006. Övriga regionpolitiker uppnår oftast inte ens en kännedom på 20 procent. Det gäller för en stor majoritet – hela 82 procent – av de studerade regionpolitikerna i Skåne.

Ser vi istället på populariteten finns det ingen skånepolitiker som kan uppvisa en uppskattning bland samtliga svarande på +5 eller mer på vår skala.⁶ Majoriteten

av regionpolitikerna uppvisar popularitetsvärden som ligger mot mitten av skalan, vanligen mellan -3 till +3. Resultatet beror på att de flesta svarspersoner inte känner till politikerna så väl att de har några tydliga negativa eller positiva åsikter om dem. Några få skånska regionpolitiker har dock någon gång råkat ut för tydligt negativa bedömningar med popularitetsvärden på -5 eller lägre.⁷ Det gäller fem politiker: Jerker Swanstein (M) med -11 2008, Björn Söder (SD) med -8 2008 och Uno Aldegren (S) 2004, Rolf Tufvesson (KD) 2008 samt Patrik Jönsson (SD) 2015, alla tre med -6 respektive år.⁸

Följs kännedom och popularitet åt?

Vår normativa hypotes säger att kännedom och popularitet bör gå hand i hand: Ju mer känd desto mer populär. Eller formulerat dynamiskt, ökande kännedom leder till ökande popularitet, medan minskande kännedom leder till minskande popularitet. När vi prövar hypotesen på resultaten från de sydsvenska SOM-undersökningarna 2004-2015 får den dock inget stöd. Kännedom visar sig *inte* vara positivt kopplad till popularitet bland *samliga* svarande. Tvärtom visar sig sambandet vara svagt negativt. Det innebär att ju mer känd politikern är desto mindre uppskattad är hon eller han (korrelationen är -.39).⁹ De mest kända skånska regionpolitikerna tenderar följaktligen att vara de minst populära. Det är ett klart bekymmersamt resultat sett ur ett demokratiskt perspektiv.

Antalet undersökta skånepolitiker är dock få. Resultatet blir därför starkt beroende av hur kända och populära olika enskilda politiker är. Det kan tydligt illustreras med vad som händer om vi analytiskt i ett robusthetstest tar bort två relativt kända och samtidigt klart impopulära regionpolitiker från korrelationsanalysen. De politikerna är Jerker Swanstein (M) och Uno Aldegren (S). Då visar sig sambandet bli nära noll, om än svagt positivt (+.05). Det ger visserligen fortfarande inget stöd för vår normativa hypotes om ett positivt samband mellan kännedom och popularitet, men det är i jämförelse ändå ett något mindre bekymmersamt utfall.

Bland politikernas *egna väljare* är det extra centralt att hypotesen om ett positivt samband mellan kännedom och uppskattning håller streck. Man kan eventuellt argumentera för att en allmänt hög politiker-kännedom inte är väsentlig i en partibaserad demokrati. Men det är klart svårare att hävda att ledande valda politiker inte behöver vara kända av de väljare som har valt dem. Ju mer känd man är på hemmaplan, desto mer uppskattad bör man rimligen vara. Det omvända – att man blir mer impopulär ju mer de egna känner till en – vore mycket negativt för hur demokratin fungerar inom partierna.

Resultaten från de sydsvenska SOM-undersökningarna visar på ett svagt negativt samband, alltså inte det önskade positiva sambandet. Den negativa korrelationen för Skånes regionpolitiker mellan graden av kännedom och popularitet bland det egna partiets väljare är dock låg (-.08).¹⁰ Om vi även här gör ett robusthetstest och utesluter Swanstein och Aldegren förändras resultatet mycket lite. Korrelationen

påverkas dock något åt det positiva hållet (+.07). Det är förvisso bättre än ett negativt samband men det ger fortfarande inget stöd för vår normativa hypotes.

Hypotesen kan också prövas dynamiskt, det vill säga om ökad eller minskad kännedom leder till ökad eller minskad popularitet. Eftersom antalet undersökta politiker i Skåne är så få blir en sådan analys något skakig. Men vi kan för resone-mangets skull göra ett dynamiskt test för de sju regionpolitiker som har ingått i minst tre av de sydsvenska SOM-undersökningarna. Bland *samtliga* svarspersoner visar en sådan prövning att endast två av sju politiker (29 procent) uppvisar det önskade sambandet, det vill säga att ökande eller minskande kännedom följs av ökande respektive minskande popularitet. Resultatet ger med andra ord enbart ett svagt stöd för förhoppningshypotesen om ett positivt samband mellan båda egenskaperna.

Bland politikernas *egna* väljare ger motsvarande test ett något starkare utfall. Fyra av sju politiker blir mer uppskattade vartefter de blir mer kända (57 procent), vilket är ett mer uppmuntrande resultat.

Utfallen av de dynamiska testen – speciellt det bland politikernas egna väljare – ger därmed ett något mer positivt stöd till den normativa hypotesen än korrelationsprövningen på befolkningen som helhet. Det är dock inte riktigt avgörande, givet det begränsade underlaget (politikernas egna väljare). Huvudslutsatsen måste därför bli negativ: det demokratiskt och normativt önskade sambandet mellan grad av kännedom och grad av uppskattning finns inte bland de undersökta regionpolitikerna i Skåne.

Två demokratiskt nedslående resultat

Det första tråkiga resultatet är att Skånes ledande regionpolitiker fortfarande tio år efter att regionen bildades är så okända och föga uppskattade. Genomsnittskännedomen bland samtliga medborgare ligger stabil kring låga 17 procent. Medeltalet för populariteten är också i huvudsak stabil och hamnar svagt på den negativa sidan med värdet -1. Det är inte några positiva resultat ur demokratisk synpunkt. Det är förstås inte avgörande med kända och populära politiker, men det är en fördel om folkets valda representanter är någorlunda kända och dessutom uppskattade bland väljarna.

Det andra tråkiga resultatet är att förhoppningshypotesen – den normativa önskan om ett positivt samband mellan politiker-kännedom och politikerpopularitet inte får något stöd bland regionpolitiker i Skåne, varken när vi testar sambandet bland samtliga medborgare eller enbart bland politikernas egna väljare. Kännedom och uppskattning går inte hand i hand bland Skånes regionpolitiker. Mätmåssigt orsakas det av att det bland de undersökta politikerna finns några som är förhållandevis välkända samtidigt som de är relativt impopulära. Det är ingen bra kombination i en representativ demokrati.

Det finns inte någon snabb lösning på problemet med okända och föga populära regionpolitiker. Faktum är att den regionala politiken knappt finns med på radarskärmen för många människor. Regionvalen är klart överskuggade av riksdags- och kommunvalen. Och det trots att regionen handhar sjukvårdsfrågorna som ofta ligger mycket högt på väljarnas dagordning över viktiga samhällsfrågor (Ohlsson, Oscarsson & Solevid 2016).

Noter

- ¹ Som en empirisk hypotes är vår normativa förväntan mer tveksam. Grad av popularitet återfinns och mäts enbart bland svarspersoner som uppger sig ha kännedom om en politiker. Man kan inte rimligen gilla eller ogilla en förtroendevald som man inte känner till. Det är däremot möjligt att föreställa sig en omvänd empirisk hypotes – att politiker är populära även om de är förhållandevis okända. Det vill säga uppskattade bland de fåtaliga personer som känner till dem. Ju mindre känd desto mer populär (bland den lilla minoritet som känner till dem). Man kan till exempel föreställa sig intensiva minoriteter som gillar sina utvalda favoriter extra mycket.
- ² Ytterligare en regional SOM-undersökning i Skåne genomfördes år 2001. Den omfattade dock enbart tio kommuner i sydvästra Skåne (se Nilsson 2002). Resultatet från 2001 års undersökning av hur populära och kända ett antal skånepolitiker var återfinns i Holmberg 2002 och 2006.
- ³ Motsvarande genomsnittliga resultat bland samtliga svarande i de regionala SOM-undersökningarna i Västra Götaland 1998-2015 är endast marginellt bättre, 20 procent mot 17 procent i Skåne (Holmberg 2016).
- ⁴ I Västra Götaland är den genomsnittliga politikerpopulariteten ungefär densamma. Den är -2 mot -1 i Skåne. Se Holmberg 2016. Skalan går från -50 till +50 eftersom vi har multiplicerat medeltalen med 10 för att undvika decimaler i resultatredovisningen.
- ⁵ På hemmaplan bland politikernas egna väljare (det vill säga det egna partiets väljare) är den genomsnittliga kännedomen något, men inte påtagligt, högre. Den är 21 procent (19, 20, 22, 20 och 21 procent genom åren). Uppskattningen är dock tydligt bättre med ett genomsnitt på +8 (+6, +7, +6, +11 och +8 genom åren). Som tidsserierna visar, är resultaten i huvudsak oförändrade över tid även bland politikernas egna väljare. Det finns inga påtagliga tecken till förbättringar när det gäller kännedom och uppskattning.
- ⁶ I Västra Götaland finns fyra regionpolitiker som under åren 1998-2015 lyckats uppnå en popularitet på minst +5 vid något tillfälle. Se Holmberg (2016).

- ⁷ I Västra Götaland har popularitetssiffror på -5 eller sämre drabbat sex regionpolitiker under åren 1998-2015 (Holmberg 2016).
- ⁸ I den första regionala SOM-undersökningen i Skåne år 2001, genomförd i tio kommuner i sydvästra delen av landskapet, återfanns heller ingen politiker med en popularitet på +5 eller bättre bland samtliga svarande. Däremot fanns det tre folkvalda med negativa resultat på sämre än -5. De var Carl P Herslow (Skånes väl) med -28, Carl Sonesson (M) med -10 och Per-Ingvar Magnusson (Skånes väl) med -7. Den mest kände skånepolitikern i studien 2001 var Ilmar Reepalu (S) med en kännedom på hela 64 procent. Hans popularitet var dock bara mediokra +0. Se vidare Holmberg (2002).
- ⁹ Motsvarande korrelation i Västra Götaland är ±.00; alltså ett nollsamband, men dock inget negativt samband som i Skåne (Holmberg 2016).
- ¹⁰ I Västra Götaland är motsvarande korrelation klart positiv (+.44). Se Holmberg (2016).

Referenser

- Ohlsson, Jonas, Henrik Oscarsson & Maria Solevid (2016) "Ekvilibrium". I Jonas Ohlsson, Henrik Oscarsson & Maria Solevid (red) *Ekvilibrium*. Göteborg: SOM-institutet vid Göteborgs universitet.
- Holmberg, Sören (2002) "Lokalpolitiska kändisar". I Lennart Nilsson (red) *Flernivådemokrati i förändring*. Göteborg: SOM-institutet vid Göteborgs universitet.
- Holmberg, Sören (2006), "Skåne har få kända och populära politiker". I Lennart Nilsson (red) *Nya gränser. Skåne*. Göteborg: SOM-institutet vid Göteborgs universitet.
- Holmberg, Sören (2013). "Okända regionpolitiker". I Jonas Ohlsson & Annika Bergström (red) *Vanor och attityder i förändring. Samhälle, opinion och medier i Skåne*. Göteborg: SOM-institutet vid Göteborgs universitet.
- Holmberg, Sören (2016) "Vi vill ha kända och populära politiker". I Annika Bergström & Niklas Haring (red) *Hållbarhetens horisont*. Göteborg: SOM-institutet vid Göteborgs universitet.
- Nilsson, Lennart (red) (2002) *Flernivådemokrati i förändring*. Göteborg: SOM-institutet vid Göteborgs universitet.
- Tingsten, Herbert (1966) *Från idéer till idyll*. Stockholm: P A Norstedt & Söner.

